

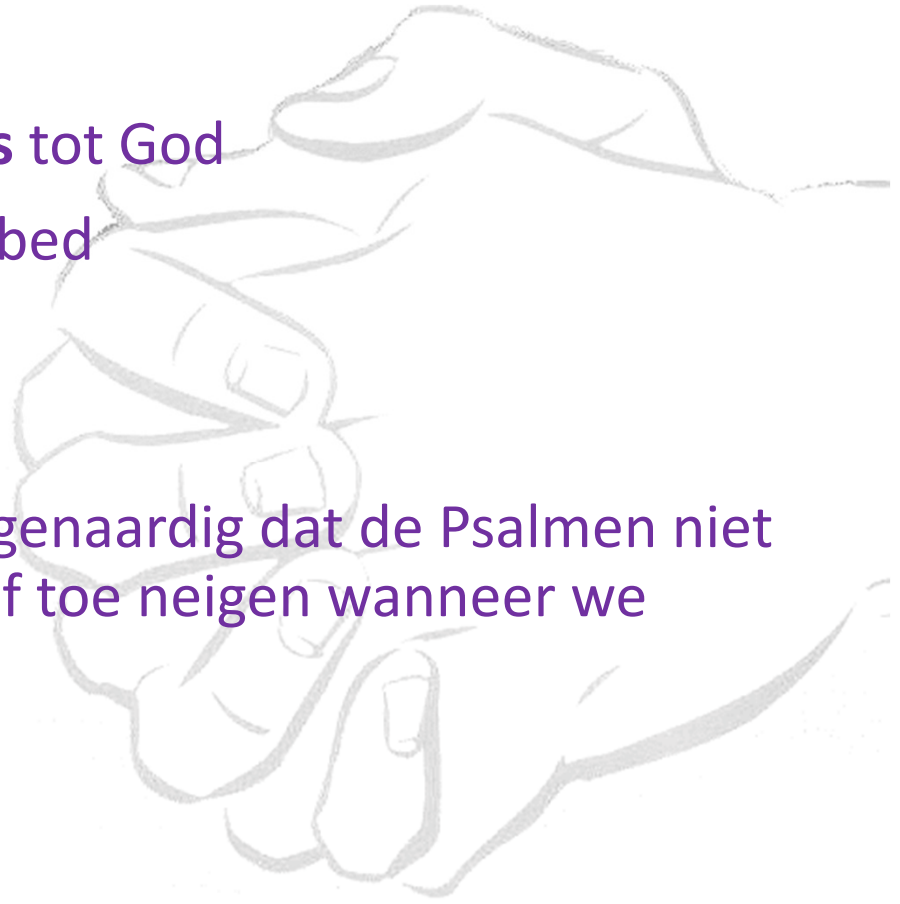
BIDDEN MET DE PSALMEN

Jozua - 29 maart 2017

Wat voor soort boek gaan we bekijken?

- Nieuwe Testament
- De Psalmen spreken voor **ons** tot God
- Luther: leerboek voor ons gebed
- Psalmen zijn gebeden

- Soms is het onaangenaam eigenaardig dat de Psalmen niet passen bij waar wij als vanzelf toe neigen wanneer we bidden.

Kenmerken Poëzie

Raken de emotie

Intense taal

Diep doordacht

Psalmen zijn expressie van aanbidding

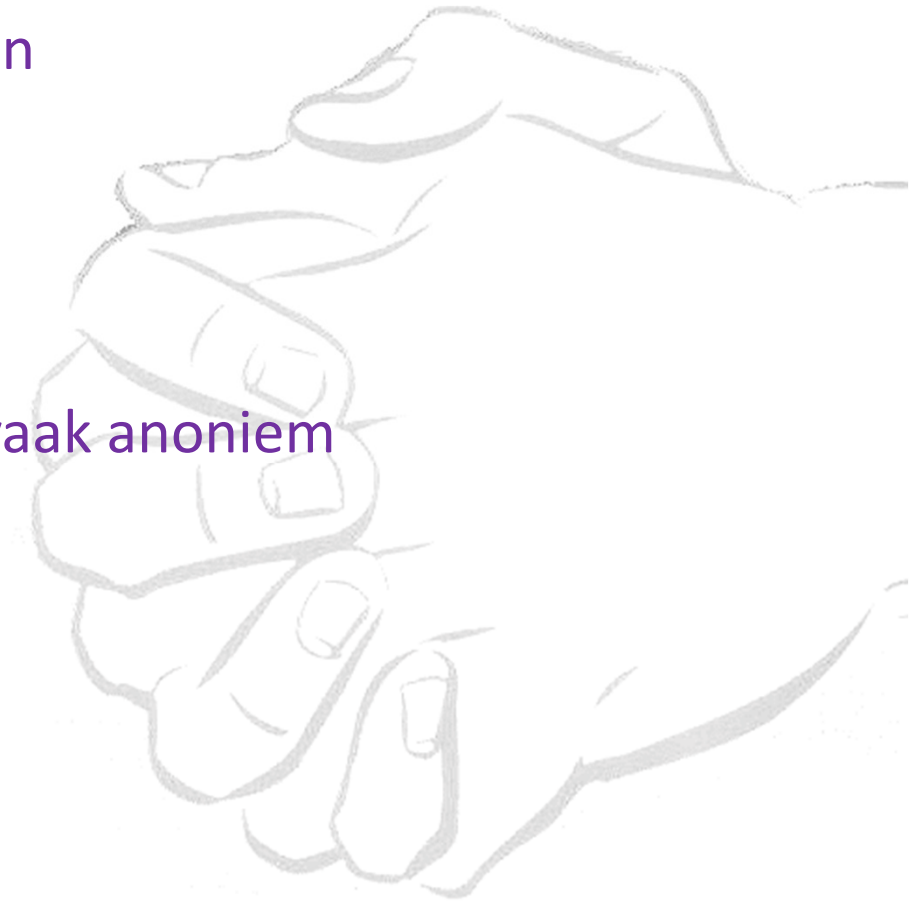
Het zijn gemeenschapspsalmen

1 Kron.23:3-5, 4000

Geen details, de auteur blijft vaak anoniem

Emotie

Einddoel, voorbeeld psalm 13

Psalm 13

Voor de koorleider. Een psalm van David.

Hoelang, HERE? Zult Gij mij voortdurend vergeten?
Hoelang zult Gij uw aangezicht voor mij verbergen?
Hoelang zal ik plannen koesteren in mijn ziel,
kommer hebben in mijn hart, dag aan dag?
Hoelang zal mijn vijand zich boven mij verheffen?
Aanschouw toch, antwoord mij, HERE, mijn God!
Verlicht mijn ogen, opdat ik niet inslape ten dode;
opdat mijn vijand niet zegge: Ik heb hem overmocht;
opdat mijn tegenstanders niet juichen, wanneer ik wankel.
Ik echter vertrouw op uw goedertierenheid,
over uw verlossing juicht mijn hart.
Ik wil de HERE zingen, omdat Hij mij heeft welgedaan.

Psalm 13

Voor de koorleider. Een psalm van David.

Hoelang, HERE? Zult Gij mij voortdurend vergeten?
Hoelang zult Gij uw aangezicht voor mij verbergen?
Hoelang zal ik plannen koesteren in mijn ziel,
kommer hebben in mijn hart, dag aan dag?
Hoelang zal mijn vijand zich boven mij verheffen?
Aanschouw toch, antwoord mij, HERE, mijn God!
Verlicht mijn ogen, opdat ik niet inslape ten dode;
opdat mijn vijand niet zegge: Ik heb hem overmocht;
opdat mijn tegenstanders niet juichen, wanneer ik wankel.
Ik echter vertrouw op uw goedertierenheid,
over uw verlossing juicht mijn hart.
Ik wil de HERE zingen, omdat Hij mij heeft welgedaan.

Vijf
moeilijke
vragen

Psalm 13

Voor de koorleider. Een psalm van David.

Hoelang, HERE? Zult Gij mij voortdurend vergeten?
Hoelang zult Gij uw aangezicht voor mij verbergen?

Hoelang zal ik plannen koesteren in mijn ziel,
kommer hebben in mijn hart, dag aan dag?

Hoelang zal mijn vijand zich boven mij verheffen?

Aanschouw toch, antwoord mij, HERE, mijn God!

Verlicht mijn ogen,

opdat ik niet inslape ten dode;

opdat mijn vijand niet zegge: Ik heb hem overmocht;

opdat mijn tegenstanders niet juichen, wanneer ik wankel.

Ik echter vertrouw op uw goedertierenheid,

over uw verlossing juicht mijn hart.

Ik wil de HERE zingen, omdat Hij mij heeft welgedaan.

Vijf
moeilijke
vragen

Smeekbeden

Psalm 13

Voor de koorleider. Een psalm van David.

Hoelang, HERE? Zult Gij mij voortdurend vergeten?
Hoelang zult Gij uw aangezicht voor mij verbergen?
Hoelang zal ik plannen koesteren in mijn ziel,
kommer hebben in mijn hart, dag aan dag?
Hoelang zal mijn vijand zich boven mij verheffen?
Aanschouw toch, antwoord mij, HERE, mijn God!
Verlicht mijn ogen,
opdat ik niet inslape ten dode;
opdat mijn vijand niet zegge: Ik heb hem overmocht;
opdat mijn tegenstanders niet juichen, wanneer ik wankel.
Ik echter vertrouw op uw goedertierenheid,
over uw verlossing juicht mijn hart.
Ik wil de HERE zingen, omdat Hij mij heeft welgedaan.

Vijf
moeilijke
vragen

Smeekbeden

Roep van
vertwijfeling

Psalm 13

Voor de koorleider. Een psalm van David.

Hoelang, HERE? Zult Gij mij voortdurend vergeten?
Hoelang zult Gij uw aangezicht voor mij verbergen?
Hoelang zal ik plannen koesteren in mijn ziel,
kommer hebben in mijn hart, dag aan dag?
Hoelang zal mijn vijand zich boven mij verheffen?
Aanschouw toch, antwoord mij, HERE, mijn God!
Verlicht mijn ogen,
opdat ik niet inslape ten dode;
opdat mijn vijand niet zegge: Ik heb hem overmocht;
opdat mijn tegenstanders niet juichen, wanneer ik wankel.
Ik echter vertrouw op uw goedertierenheid,
over uw verlossing juicht mijn hart.
Ik wil de HERE zingen, omdat Hij mij heeft welgedaan.

Vijf
moeilijke
vragen

Smeekbeden

Roep van
vertwijfeling

Lofprijzing

Onderverdeling van de Psalter

I : 1-41, 24 van de 41 zijn klaagliederen (59%),
8 zijn lofzang (10%)

II: 42-72, 20 van de 31 zijn klaagliederen (65%),
6 (19%) lofzang

III : 73- 89, 8 van de 17 zijn klaagzang (47%),
6 (35%) lofzang

IV: 90-106, 4 van de 17 zijn klaagzang (24%),
5 (29%) zijn lofzang

V: 106-150, 10 van de 44 zijn klaagzang (23%),
23 (52%) lofzang

Doxologie:

Geloofd zij de Here God, de God
van Israël, van eeuwigheid en tot
in eeuwigheid.

Amen, ja amen.

Poortwachters: Psalm 1 en 2

Ps. 1 en 2 zijn poortwachters tot gebed – ze banen de weg

PSALM 1 - tot aandacht komen

- 1a Welzalig de man
b die **niet** wandelt in de raad der goddelozen,
c die **niet** staat op de weg der zondaars,
d en **niet** zit in de kring der spotters;
- 2a maar aan des Heren wet zijn welgevallen heeft,
b en diens wet overpeinst bij dag en bij nacht.
- 3a Ja, hij is als een boom geplant aan waterstromen
b die zijn vrucht geeft op zijn tijd
c waarvan het loof niet verwelkt;
d al wat hij onderneemt, gelukt.
- 4a **Niet** alzo de goddelozen
b die toch zijn als kaf dat de wind verstrooit
- 5a Daarom houden de goddelozen **niet** stand in het gericht
b en de zondaars **niet** in de vergadering der rechtvaardigen
- 6a Want de Here kent de weg der rechtvaardigen
b maar de weg der goddelozen vergaat

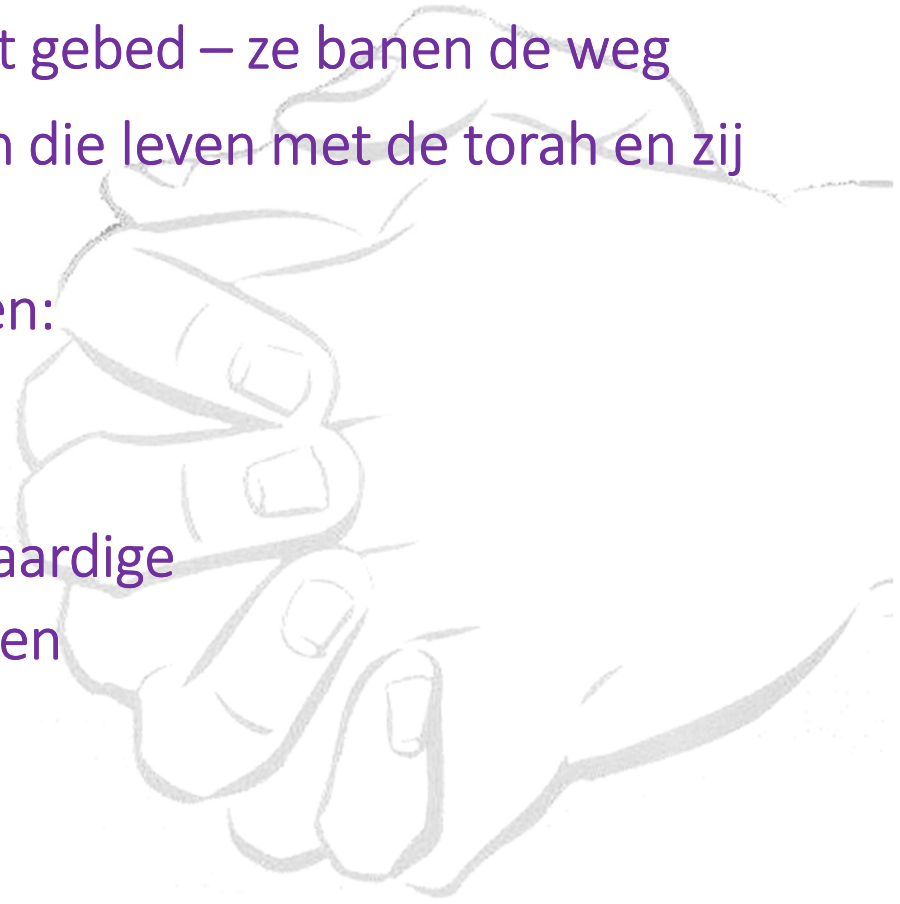
Intro Psalm 1 – tot aandacht komen

Ps. 1 en 2 zijn poortwachters tot gebed – ze banen de weg

Twee levenshoudingen: mensen die leven met de torah en zij die dat niet willen

Er wordt gewerkt met contrasten:

- Goed – kwaad
- Boom-kaf
- Rechtvaardige – onrechtvaardige
- Torah – advies van zondaren

Wie mag naderen in gebed?

De mens die met vreugde omgaat met Gods woord
(overpeinzen dag en nacht)

Boom en water blijven hangen als beeld

Wij moeten kracht en leven uit de Torah halen

Psalm 2 – tot bidden komen

Waarom woelen de volken
en zinnen de natiën op ijdelheid?
De koningen der aarde scharen zich in slagorde
en de machthebbers spannen samen
tegen de Here en zijn gezalfde:
Laat ons hun banden verscheuren
en hun touwen van ons werpen!

Die in de hemel zetelt, lacht;
de Here spot met hen.
Dan spreekt Hij tot hen in zijn toorn,
en verschrikt hen in zijn gramschap:
Ik heb immers mijn koning gesteld
over Sion, mijn heilige berg.

'k wil gewagen van het besluit des Heren:

Hij sprak tot mij: Mijn zoon zijt gij;

Ik heb u heden verwekt.

Vraag Mij en Ik zal volken geven tot uw erfdeel,
de einden der aarde tot uw bezit.

Gij zult hen verpletteren met een ijzeren knots,
hen stukslaan als pottenbakkerswerk.

Nu dan, gij koningen, weest verstandig,
laat u gezeggen, gij richters der aarde.

Dient de Here met vreze
en verheugt u met beving.

Kust de zoon, opdat hij niet toorne
en gij onderweg niet te gronde gaat,
want zeer licht ontbrandt zijn toorn.

Welzalg allen die bij Hem schuilen!

Ps. 1 en Ps. 2 vergeleken

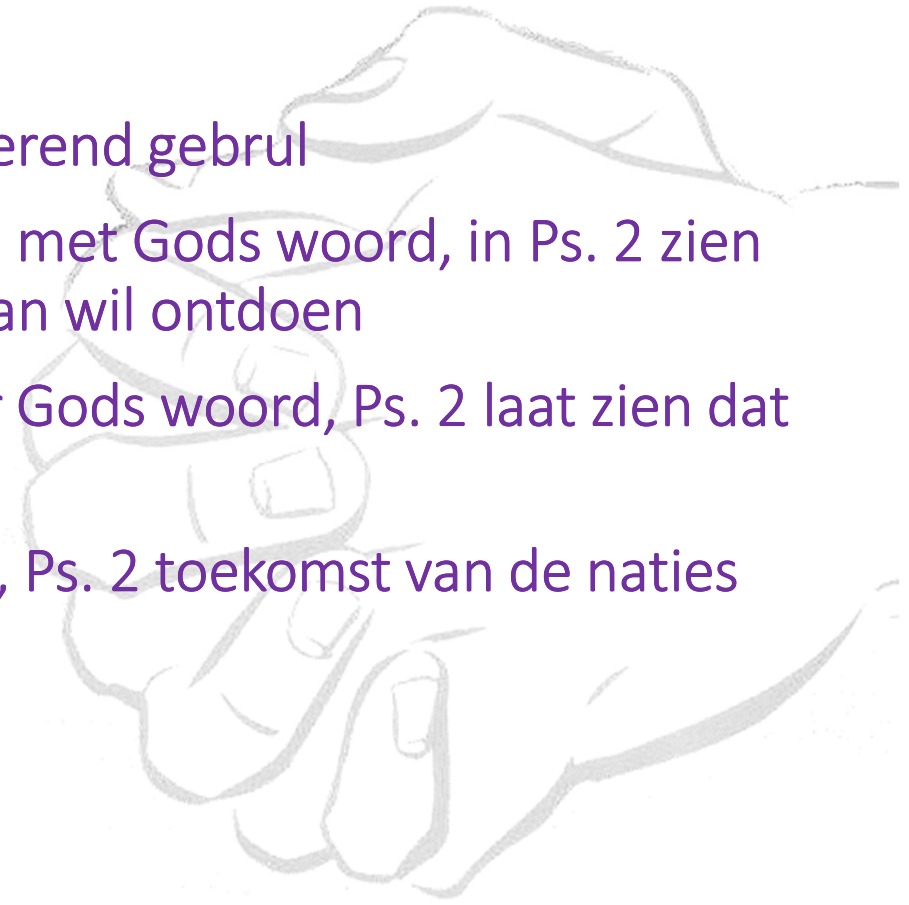
De twee lijken in tegenstelling:

Ps. 1 is rustig in Ps. 2 overdonderend gebrul

In Ps. 1 is een groep die bezig is met Gods woord, in Ps. 2 zien we een groep die zich er juist van wil ontdoen

Ps. 1 luisterende aandacht voor Gods woord, Ps. 2 laat zien dat de Messias nodig is

Ps. 1 toekomst van het individu, Ps. 2 toekomst van de naties

Woorden die de twee Psalmen met elkaar verbinden

- Welgelukzalig 1:1, 2:12
- Overpeinzen (haga) 1:2 en 2:1
- De weg 1:1 en 2:12

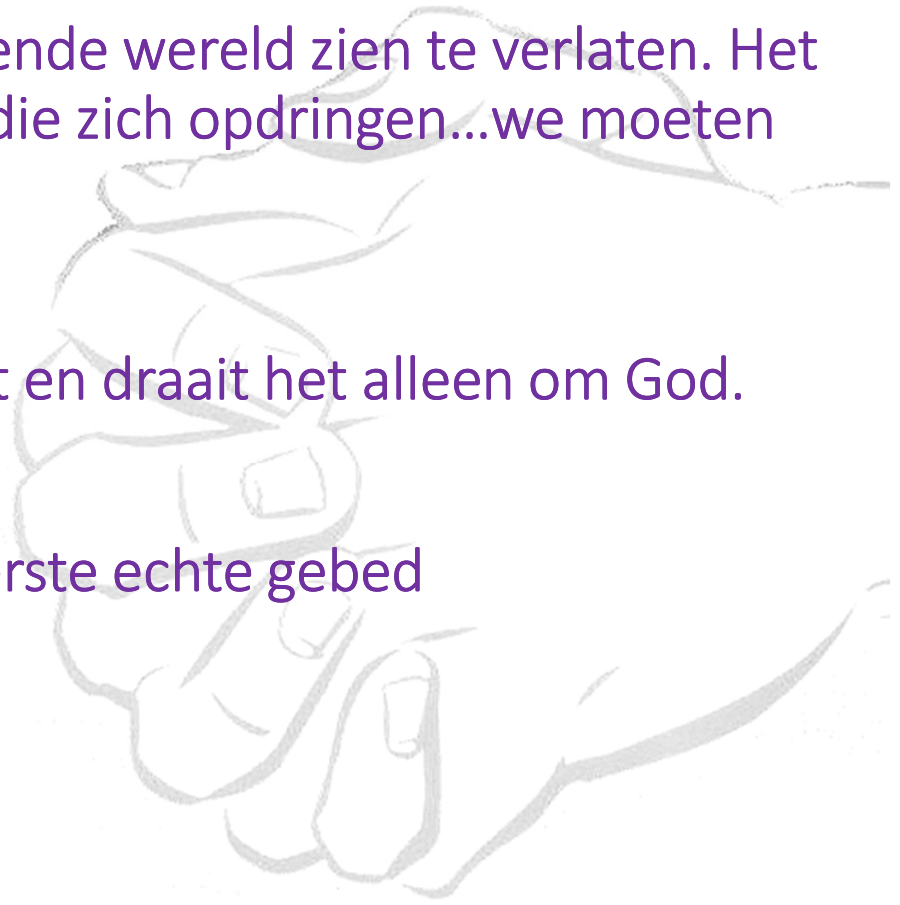

De lijn van Ps. 2 – wie regeert de wereld?

We moeten de trekkende, duwende wereld zien te verlaten. Het gewoel om ons heen, vijanden die zich opdringen...we moeten het alles achter zien te laten .

In de wereld van gebed gaat het en draait het alleen om God.

Dan kunnen we bidden....het eerste echte gebed

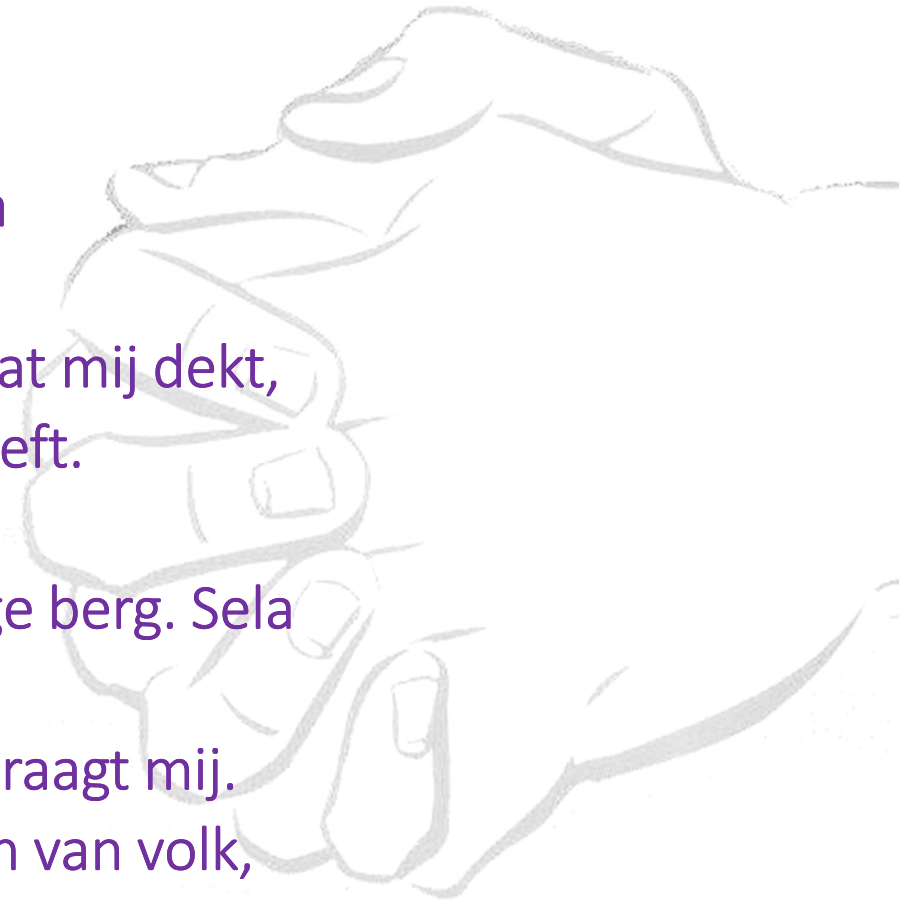
Psalm 3 – gebed midden in een verhaal

Het eerste echte gebed, een morgenlied - De velen tegenover de Ene

Een psalm van David, toen hij vluchtte voor zijn zoon Absalom.

O Here, hoe talrijk zijn mijn tegenstanders;
velen staan tegen mij op;
velen zeggen van mij:
Hij vindt geen hulp bij God. sela

Maar Gij, Here, zijt een schild dat mij dekt,
mijn eer, en die mijn hoofd opheft.
Als ik luide roep tot de Here,
antwoordt Hij mij van zijn heilige berg. Sela
Ik legde mij neder en sliep;
ik ontwaakte, want de Here schraagt mij.
Ik vrees niet voor tienduizenden van volk,
die zich rondom tegen mij stellen.

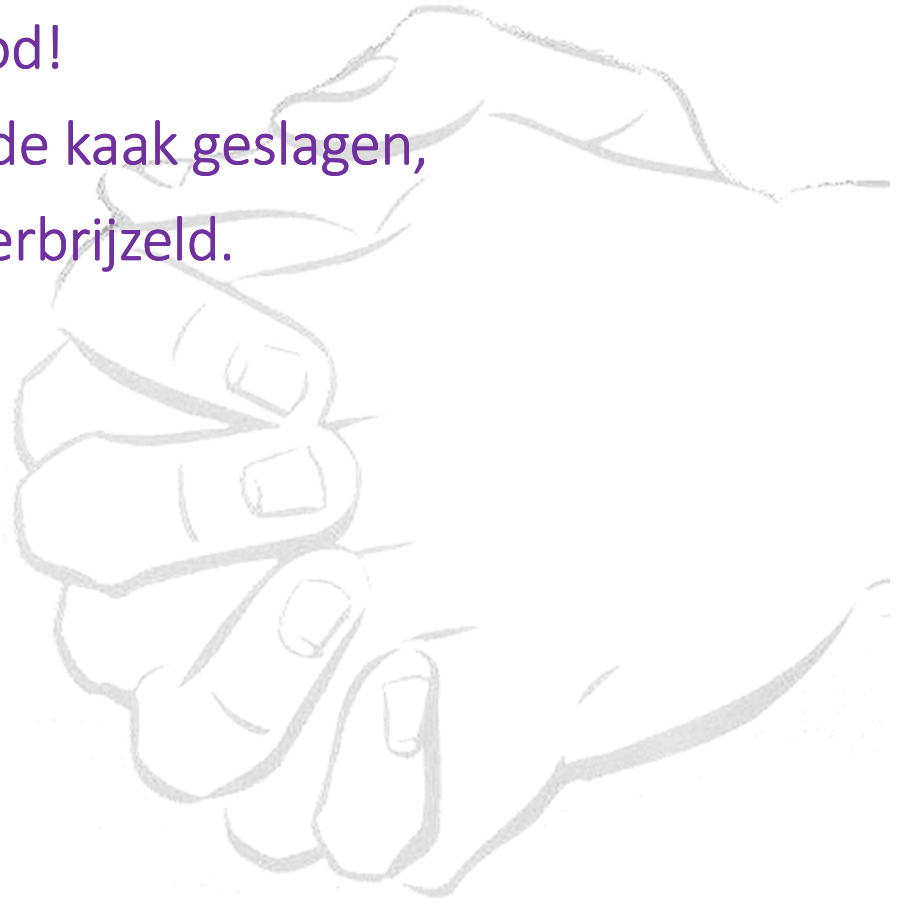

Sta op, Here, verlos mij, mijn God!

Ja, Gij hebt al mijn vijanden op de kaak geslagen,
en de tanden der goddelozen verbrijzeld.

De verlossing is van de Here,
uw zegen zij over uw volk.

Wat zegt Psalm 3?

Psalm 3 – gebed midden in een verhaal

Het eerste echte gebed, een morgenlied - De velen tegenover de Ene

Een psalm van David, toen hij vluchtte voor zijn zoon Absalom.

Wat hij ziet

O Here, hoe talrijk zijn mijn tegenstanders;
velen staan tegen mij op;
velen zeggen van mij:
Hij vindt geen hulp bij God.

Wat hij gelooft

Maar Gij, Here, zijt een schild dat mij dekt,
mijn eer, en die mijn hoofd opheft.
Als ik luide roep tot de Here,
antwoordt Hij mij van zijn heilige berg.
Ik legde mij neder en sliep;
ik ontwaakte, want de Here schraagt mij.
Ik vrees niet voor tienduizenden van volk,
die zich rondom tegen mij stellen.

Klaagzang

Uitroep van
vertrouwen

Waar hij om bidt

Sta op, Here, verlos mij, mijn God!

Ja, Gij hebt al mijn vijanden op de kaak geslagen,
en de tanden der goddelozen verbrijzeld.

De verlossing is van de Here,
uw zegen zij over uw volk.

Smeekbede

Zegenbede

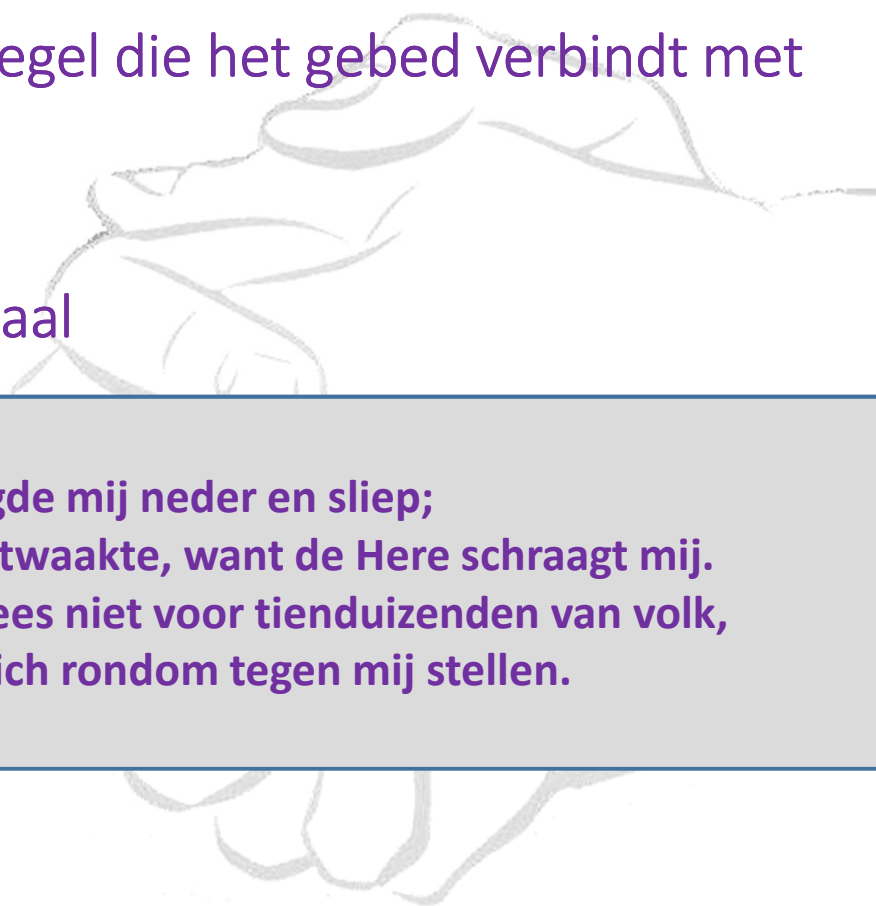
Psalm 3 - uitzoomen

Gebed wordt ingeleid met een regel die het gebed verbindt met de geschiedenis

Gebed staat midden in een verhaal

Verrassend we zouden een
maar niet dit

Kern is vers 6 en 7

**Ik legde mij neder en sliep;
ik ontwaakte, want de Here schraagt mij.
Ik vrees niet voor tienduizenden van volk,
die zich rondom tegen mij stellen.**

Psalm 3 - uitzoomen

De roep om hulp wordt beantwoord met daden

Psalm begint met 'nood' maar eindigt met een lofzang

Onze gemoedsgesteldheid kan veranderen door gebed!

Het verhaal van David

Verhaal misschien wel het meest uitgebreide verhaal wat we in de Bijbel tegenkomen

In de Psalmen leren we zijn binnenkant kennen

73 Psalmen zijn verbonden met Davids leven

13 geven een specifieke situatie aan

PS.

3 – toen hij vluchtte voor zijn zoon Absalom

7 – een klaaglied, dat hij de Here gezongen heeft om de woorden van de Benjaminit Kus

18 – ten dage dat de Here hem verlost had uit de greep van al zijn vijanden en uit de hand van Saul

34- toen hij zich bij Abimelech als een waanzinnige gedroeg, zodat deze hem wegjoeg

51- toen de profeet Nathan bij hem gekomen was nadat hij tot Bathseba gekomen was

52 – toen de Edomiet Doëg aan Saul mededeling was komen doen en tot hem gezegd had: David is in het huis van Abimelech gekomen.

54 – Toen de Zifieten aan Saul waren komen zeggen: verbergt David zich niet bij ons?

56 – toen de Filistijnen te Gat hem gegrepen hebben

57 – toen hij voor Saul in de spelonk vluchtte

59 – toen Saul zijn huis had laten bewaken om hem te doden

60- toen hij de Arameeërs van Mesopotamië en de Arameeërs van Soba had bestreden en Joab op de terugtocht de Edomieten in het Zoutdal had verslagen, twaalfduizend man

63 – toen hij in de woestijn van Juda was

142 – toen hij in de spelonk was

Het verhaal van David in een nog groter verhaal

Mozes leerde ons God kennen, David leert ons daarop te antwoorden

God spreekt tot ons

Miqra = Bijbel betekent uitroepen

God roept uit naar ons en wij mogen antwoorden

Eindoel

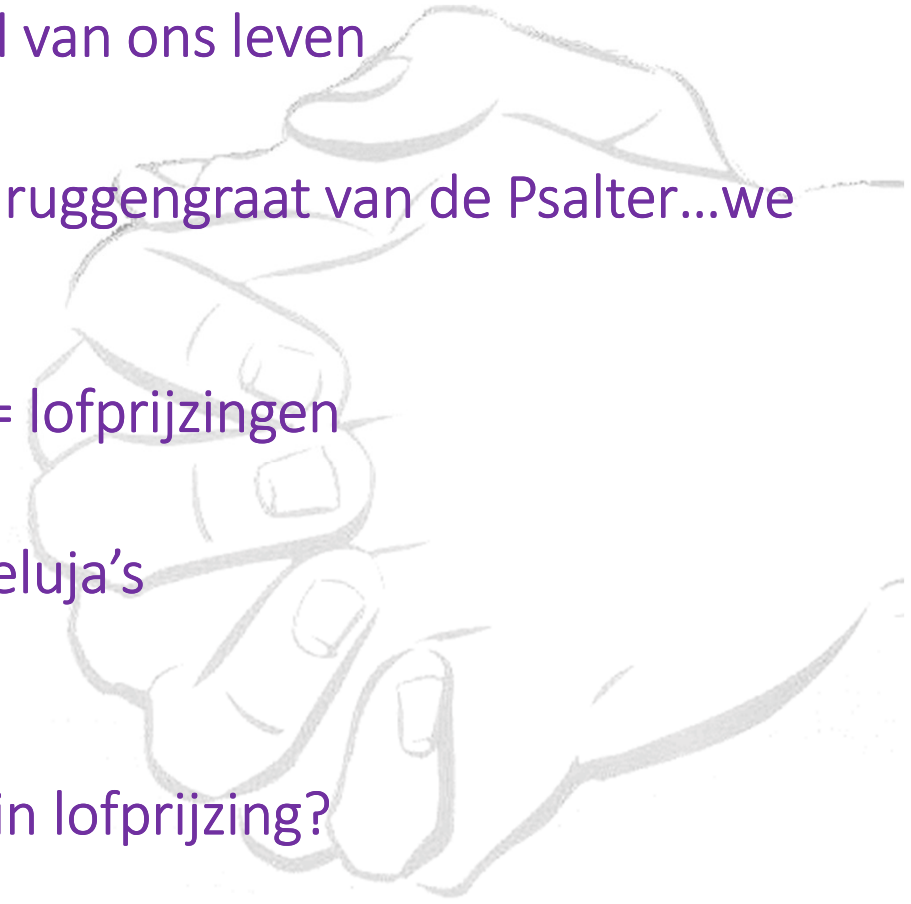
Psalter: gebeden in een verhaal van ons leven

Ook al zijn de klaagpsalmen de ruggengraat van de Psalter...we mogen tot lofzang komen

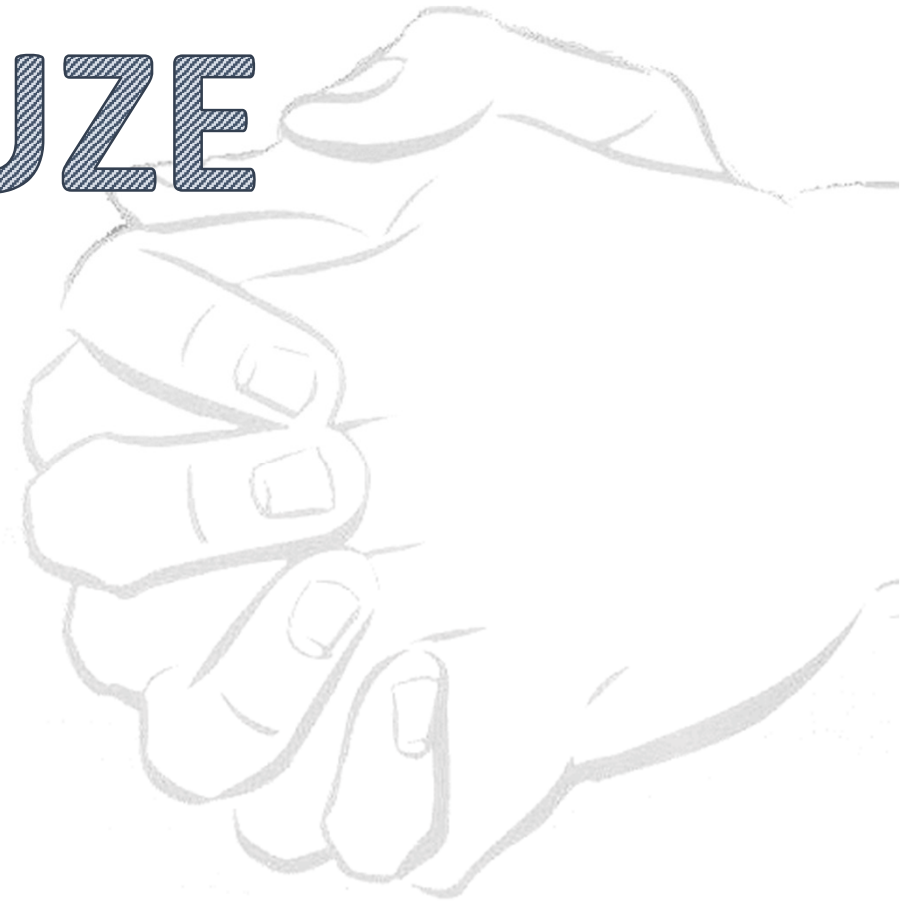
Zo heet het boek ook: *tehillim* = lofprijzingen

Ps. 145-150 : een koor van halleluja's

Zijn wij op weg naar een leven in lofprijzing?

PAUZE

De praktijk

- Bespreek en reflecteer op de Psalmen 129-132
- Bidt Psalmen 135- ??
- Schrijf een eigen Psalm

Een eigentijdse Psalm: in benauwdheid

In Uw armen is vrede en rust
de ziel wordt verzadigd,
het hart wordt gevuld.
Uw arm redde ons,
De kracht van Uw arm omgordde ons
toen er stormen kwamen
er geen redding nabij was...
bent U de hut waar wij mogen zijn

In Uw armen is een lied
de ziel wordt verzadigd,
het hart wordt gevuld met vreugde
Eerst gevangen in onzekerheid
Bekneld door angstige gedachten
Omsingeld met moeite en zorg
U bent de hut waarin U ons verbergt

In Uw armen is er licht
de ziel wordt verzadigd,
het hart wordt gevuld met ruimte en
dans
In alle gevaren bent U nabij
spreekt U uw woord van kalmte
Iedere angst wordt gevangen gezet
U bent de hut waar beschutting is

In Uw armen is vrede en rust
Doodsgevaren zijn verslagen
De vijand is overmeesterd
Waarom waren wij benauwd?
Waarom hebben wij geluisterd?
Maar nu mogen we loven
Uw hut is ons paleis